

**Vezeny Községi Önkormányzat Polgármesterének
5/2020. (V.28.) határozata**

Vezeny község településfejlesztési koncepciójának elfogadásáról

Vezeny község Polgármestere a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III. 11.) Korm. rendelet 1. §-a, valamint a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése szerint Vezeny Községi Önkormányzat Képviselő-testületének feladat- és hatáskörében eljárva úgy dönt, hogy

1. Elfogadja Vezeny község Településfejlesztési koncepcióját e határozat melléklete szerinti tartalommal.
2. Intézkedik a Településfejlesztési koncepció település honlapján való közzétételéről és arról, hogy az egyeztetésben résztvevők és az állami főépítész hatáskörében eljáró JNSZ Megyei Kormányhivatal a koncepció elfogadásáról és közzétételéről 5 napon belül értesüljön.

Határidő: folyamatos

Felelős: Szabó Ferenc polgármester

Erről értesülnek:

1. Vezeny Községi Önkormányzat Képviselő-testületének tagjai, lakóhelyükön
2. Szabó Ferenc polgármester helyben
3. Balláné Berecz Enikő aljegyző helyben
4. Vezeny Község lakossága hirdetmény útján
5. Az eljárásban résztvevő települési és területi önkormányzatok
6. JNSZ Megyei Kormányhivatal állami főépítésze
7. Farkas Renáta főépítész, 5000 Szolnok, Dr Sebestény Gyula út 24/A. II/6.
8. Ex! Építésziroda Kft., Szolnok
9. Irattár

Szabó Ferenc
polgármester

VEZSENY KÖZSÉG

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

2018. november 15.

TARTALOMJEGYZÉK

Vezseny Község településfejlesztési koncepciójához

1. JÖVŐKÉP	3
1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre vonatkozóan.....	3
1.1.1 Társadalmi jövőkép.....	3
1.1.2 Gazdasági jövőkép.....	3
1.1.3 Táji és természeti környezeti jövőkép	3
1.1.4 Épített környezeti jövőkép	4
1.2. Város esetében a város jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan.....	4
1.3. A településfejlesztési elvek rögzítése	4
1.3.1 Társadalmi településfejlesztési elvek.....	4
1.3.2 Gazdasági településfejlesztési elvek.....	4
1.3.3 Táji és természeti településfejlesztési elvek	5
1.3.4 Az épített környezettel kapcsolatos településfejlesztési elvek.....	5
2. CÉLOK.....	5
2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása	5
2.1.1 A társadalmi településfejlesztési elveknek megfelelő átfogó fejlesztési célok	5
2.1.2 A gazdasági településfejlesztési elveknek megfelelő átfogó fejlesztési célok	6
2.1.3 A táji-természeti településfejlesztési elveknek megfelelő átfogó célok	6
2.1.4 Az épített környezettel kapcsolatos átfogó településfejlesztési célok	6
2.2. Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása	7
2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata ...	7
2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre.....	9
3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ.....	9
3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása.....	9
3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra	10
3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére.....	10
4. HA STRATÉGIA NEM KÉSZÜL, A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMONKÖVETÉSE	10
4.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer	10
4.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére ...	11

1. JÖVŐKÉP

1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan

1.1.1 Társadalmi jövőkép

Magyarország egészének demográfiai folyamatait napjainkban az elvándorlás, a születések számának csökkenése-stagnálása és az elöregedés jellemzik. Ezeken túl a megyeközpontokhoz közeli kisebb településeknek – a motorizáció terjedésének ellenére – továbbra is kihívást jelent a nagyobb települések népesség-elszívó hatása. Az utóbbi öt évben körülbelül 100 fővel csökkent Vezseny lakossága.

Aktív, célzott beavatkozás nélkül várhatóan folytatódik a település népességének csökkenése és – ennek folyamányaként – a települési népesség összetételének kedvezőtlen változása.

1.1.2 Gazdasági jövőkép

Vezseny hagyományosan mezőgazdasági jellegű település (a halászat ma már nem bír jelentős súllyal). Természeti adottságaiból következően ez az előre látható időszakban nem fog megváltozni.

Jelentős ipari létesítmény jelenleg nincs a településen, ilyen fejlesztési elképzelés nem merült fel.

A szállítmányozás, logisztikai szempontból vonzó infrastruktúra hiánya miatt ilyen jellegű létesítmények megtelepedésére sem kell/szabad számítani, ilyen tevékenységi körben érdekelt cégek jelenléte ellenére sem.

Bár a helyi iparüzési adó hiánya jelentős vállalkozásokat is a településre vonzott és a jövőben is vonzhat, a helyi munkahely-teremtéshez ez általában nem elegendő.

Amennyiben a település gazdasága a helyi pályakezdő munkaerőt sem tudja foglalkoztatni – vagy nem tud versenyképes ajánlattal előállni –, úgy ez erősíti az elvándorlást, aminek előbb-utóbb a helyi gazdaság is kárvallottja lesz.

A helyi társadalomhoz hasonlóan a helyi gazdaság is beavatkozásra szorul, ennek hiányában a gazdaság lassú leépülésével kell számolni.

1.1.3 Táji és természeti környezeti jövőkép

A települési tájképet a mezőgazdasági művelés alatt álló területek – mindenképp a szántóföldek – és a Tisza folyó menti természetközeli területek látványa határozza meg.

A jelenleg észlelhető társadalmi-gazdasági folyamatok között nem látható olyan, ami

a közeljövőben veszélyeztetné a település mai, szerencsésnek nevezhető, értékes táji-természeti környezetét. A negatív társadalmi folyamatok, a települési népesség elszegényedése, esetleges szegregálódása azonban e területen is romlást idézhetnek elő (pl. illegális fakivágás, a levegő minőségének romlása, hulladék felhalmozódása, stb.).

A települési tájképet a jövőben is a települést körülölelő Tisza folyó, az idilli nyugalom – és remélhetőleg az ezekre épülő turizmus – fogja meghatározni.

1.1.4 Épített környezeti jövőkép

Vezeny épített arculata – mindenekelőtt a történeti településrészekben – ma viszonylag egységes, őrsi jellegzetességeit. A településen nem észlelhető jelentős építési igény, így a belterület hagyományos arculatát, szerkezetét egyelőre nem fenyegetik napjaink olyan általános tendenciái, mint pl. a tájidegen tetőforma vagy a hagyományokkal szakító anyaghasználat. Az épített környezet átalakulása lassan megy végbe.

A helyi közlekedési infrastruktúra jelenleg nem szorul drasztikus beavatkozásra, megfelel a jelentkező igényeknek. A települési gépjármű-forgalom jelenleg nem teszi szükségessé önálló települési kerékpárút-hálózat kialakítását. A Tisza-gáton tervezett, regionális jelentőségű kerékpárút-fejlesztés elsősorban idegenforgalmi jelentőséggel bírhat.

Tekintettel arra, hogy az épített környezet alakulása döntően a társadalmi, gazdasági folyamatok függvénye, a jelenlegi tendenciák mellett érdemi változással nem számolhatunk, valószínűsíthető az épített környezet állagának lassú romlása.

1.2. Város esetében a város jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan

Vezeny jelenleg nem felel meg a városi cím feltételeinek, ilyen célt nem tűzött ki a település.

A településfejlesztési célok megvalósítása érdekében törekedni kell mindazonáltal a szomszédos településekkel való együttműködés kialakítására, bővítésére.

1.3. A településfejlesztési elvek rögzítése

1.3.1 Társadalmi településfejlesztési elvek

A település jövője szempontjából döntő jelentőségű a jelenlegi kedvezőtlen tendencia megfordítása, a település további elnéptelenedésének megakadályozása.

Vezeny jelenleg szegregációtól mentes. Ezen állapot fenntartása kulcsfontosságú a település népesség-megtartó, -vonzó erejének megőrzése érdekében.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a helyi identitás-tudat megőrzésére, erősítésére.

1.3.2 Gazdasági településfejlesztési elvek

A település népesség-megtartó, -vonzó erejének növelése érdekében kulcsfontosságú a helyi gazdaság fejlesztése.

A helyi gazdaságfejlesztési törekvések csak akkor lehetnek sikeresek, ha azok a helyi adottságokra építenek. Ennek szem előtt tartásával kell kiválasztani azokat a gazdasági ágazatokat, ahol – a helyi erőforrások szűkössége mellett, a tágabb gazdasági és egyéb körülmények közepette – sikeresek lehetnek a gazdaságfejlesztési beavatkozások.

1.3.3 Táj- és természeti településfejlesztési elvek

Remélve és ösztönözve az ökológiai szemléletű gazdálkodás térnyerését elsődleges fontossággal bír a természeti környezet megőrzése, fejlesztése, mert jelenleg ez a település egyik legfőbb vonzereje, a remélt turisztikai fejlesztések alapja. Hasonló jelentőségűek a környezetvédelmi fejlesztések, a település – ma még egyáltalán nem jellemző – elszennyeződésének megelőzése.

A táj- és természeti településfejlesztési célokat a település táj-tervezési értékeinek megőrzése, megismertetése érdekében kell megfogalmazni.

1.3.4 Az épített környezettel kapcsolatos településfejlesztési elvek

A település népesség-megtartó, -vonzó képessége függ az épített környezet minőségétől, élhetőségétől, színvonalától.

Ennek figyelembevételével, az épített környezet értékeinek megőrzése, hagyományainak ápolása, és a környezet minőségének javítása érdekében kell kialakítani az épített környezettel kapcsolatos településfejlesztési célokat.

2. CÉLOK

2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása

2.1.1 A társadalmi településfejlesztési elveknek megfelelő átfogó fejlesztési célok

A népesség-megtartás érdekében a településen az alábbi átfogó célok megvalósítása vezethet sikere:

- a helyi oktatás, képzés biztosítása,
- a szociális ellátás, időskori biztonság javítása,
- a civil társadalom, a helyi identitás-tudat erősítése,
- a szegregáció-mentesség fenntartása.

Tekintettel a fenti célok forrásigényére, törekedni kell az együttműködésre a szomszédos településekkel.

A helyi identitás-tudat megőrzése, erősítése érdekében fenn kell tartani és lehetőleg

bővíteni kell a helyi kulturális szolgáltatásokat.

2.1.2 A gazdasági településfejlesztési elveknek megfelelő átfogó fejlesztési célok

Az önkormányzati gazdaságpolitikai eszközök alkalmazásával általánosságban is támogatni kell a helyi gazdaság erősödését. Ezen túl kiemelt jelentőségüként kell kezelni, támogatni a turizmus és az infokommunikáció területén jelentkező fejlesztési elképzeléseket, kihasználni az Önkormányzat előtt megnyíló pályázati és egyéb lehetőségeket.

A turizmus, vendéglátás országos és nemzetközi viszonylatban is dinamikusan fejlődő ágazat. Vezseny jelenleg távolról sem használja ki a természeti környezetében rejlő adottságokból fakadó lehetőségeit, így e téren komoly potenciál mutatkozik.

Hasonlóan ígéretes terület az infokommunikáció. Viszonylag szerény beruházás-igényével és minden más gazdasági területet megelőző fejlődési dinamikájával e terület fejlesztése egyszerre biztosíthat olyan előnyöket mint a modernizáció, a fiatalok megtartása vagy a helyi gazdaság növekedése.

A lakossági igényeken túl a gazdasági szereplők szükségleteit is figyelembe véve kell törekedni a közművek folyamatos fejlesztésére, korszerűsítésére, az árvízi biztonság megteremtésére.

A környezeti minőség megőrzése érdekében a jövőben sem kívánatos a nagy léptékű iparosítás.

2.1.3 A táji-természeti településfejlesztési elveknek megfelelő átfogó célok

A táji-természeti értékek megőrzése érdekében cél az értékek és azok állapotának megismerése, feltérképezése, nyilvántartásba vétele, majd – a veszélyeztetett tényezőket is felmérve – értékvédelmi szabályozás elkészítése.

A helyi értékeket meg kell ismertetni a helyiekkel és a máshol élőkkel is. Utóbbi cél elérésének hatékony módja az idegenforgalom.

2.1.4 Az épített környezettel kapcsolatos átfogó településfejlesztési célok

Az építészeti, művi értékek megőrzése érdekében cél az értékek és azok állapotának megismerése, feltérképezése, nyilvántartásba vétele, majd – a veszélyeztetett tényezőket is felmérve – értékvédelmi szabályozás elkészítése.

El kell készíteni a hatályos követelményeknek és a települési igényeknek egyaránt megfelelő, korszerű településrendezési eszközöket.

Folyamatosan figyelemmel kell kísérni a közterületek állapotát, szükség szerint helyi szabályozást alkotni és ösztönzőrendszert működtetni a közterületek minőségének javítása érdekében.

2.2. Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása

2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata

jövőkép	településfejlesztési elv	átfogó cél	részcél
a települési népesség megtartása	a település népesség-megtartó, -vonzó erejének növelése	a helyi oktatás, képzés biztosítása	az iskola épületének fejlesztése
			az óvoda épületének fejlesztése
			a könyvtár felújítása
			a kultúrház felújítása
			az iskolabusz modernizálása (cseréje)
			számítástechnikai képzés biztosítása iskolásoknak és időseknek
			nyilvános számítógépes ügyintéző pont létesítése
		a szociális ellátás, időskori biztonság javítása	a HEP (Helyi Esélyegyenlőségi Program) folyamatos aktualizálása
			az alapfokú egészségügyi ellátás biztosítása
		a civil társadalom, a helyi identitás-tudat erősítése	a helyi civil közösségek, kezdeményezések támogatása
		a szegregáció-mentesség fenntartása	a település területileg kiegyensúlyozott fejlesztése

a helyi gazdaság fejlesztése	a helyi körülmények között sikeresnek ígérkező gazdasági szektorok kiválasztása, támogatása	általános gazdaságfejlesztési intézkedések meghozatala	helyi adókedvezmény biztosítása a települési vállalkozásoknak
		a turizmus és az infokommunikáció kiemelt támogatása	a pályázati lehetőségek kiaknázása, ilyen irányú lakossági-vállalkozói kezdeményezések támogatása
		a közművek folyamatos fejlesztése, korszerűsítés, az árvízi biztonság megteremtése	a közművek állapotának figyelemmel kísérése, azok fejlesztésének kezdeményezése szükség szerint
a település táji-természeti vonzerejének megőrzése, fejlesztése	a település táji-természeti értékeinek megőrzése, megismertetése	a helyi értékek számbavétele, megismertetése, turisztikai célú kiaknázása	részvétel a „Tiszakanyar” turisztikai fejlesztésben
			helyi táji-természeti értékvédelmi rendelet megalkotása
az épített környezet minőségi fejlesztése	az épített környezet értékeinek megőrzése, hagyományainak ápolása, a környezet minőségének javítása	korszerű településrendezési eszközök elkészítése	a hagyományos helyi értékekhez illeszkedő építési szabályok megállapítása
		a helyi értékek számbavétele, helyi településképi szabályozás megalkotása	a helyi településképvédelmi rendszer hatékony működtetése
		a közterületek minőségének javítása	a kívánatos közterületi beavatkozások számbavétele, ütemezése
			a komp-révház felújítása

2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

A részcélok közül az alábbiak köthetők konkrét, meglévő létesítményhez (amint arra a cél megjelölése utal):

- az iskola , az óvoda épületének fejlesztése,
- a könyvtár, a kultúrház felújítása,
- részvétel a „Tisza-kanyar” turisztikai fejlesztésben,
- a komp-révház felújítása.

Az egyéb részcélok nem köthetők területi egységekhez, a település egészét szolgálják.

3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

Társadalmi adatok:

- népesség	változatlan;
- korosztályi változás	lassú előregedés;
- életminőség, jövedelemviszonyok	az előregedésből fakadó lassú csökkenés (de valószínűleg növekvő motorizáció);
- térbeli-társadalmi rétegződés, szegregáció	a jelenlegihez hasonló, lényegében nem létező.

Gazdasági adatok:

- a gazdasági ágazatok megoszlása	a jelenlegihez hasonló, a turizmus várható erősödésével;
- az erősödő ágazatok jellemző mutatói	nem ismertek;
- településüzemeltetési szükségletek	nem szükséges sem a temető, sem egyéb helyi közszolgáltatás területének bővítése.

Környezeti adatok:

- táji-természeti értékek	változatlanok;
- tájhasználat, zöldfelületi rendszer	változatlan;
- építészeti értékek	a TAK szerint;
- építési célú használat, telekszerkezet	változatlan;

- az önkormányzati ingatlanvagyon változása	nem ismert, nem mértékadó;
- infrastruktúra	szerkezetileg változatlan;
- környezetterhelés	változatlan;
- természeti csapások, katasztrófa elleni védelem	változatlan;
- bányászat	változatlan.

- 3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra

Az előzőekben részletezett településfejlesztési célok nem teszik szükségessé a jelenlegi településszerkezet megváltoztatását sem a műszaki infrastruktúra térbeli rendje, sem a területfelhasználás vonatkozásában.

A területfelhasználás rendjét, változásait

- a hatályos jogszabályi követelmények és
- az aktuálisan felmerülő önkormányzati, lakossági és egyéb igények alapján kell meghatározni.

- 3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére

A településen hatályba lépett a helyi településképi rendelet, ennek következetes alkalmazása biztosíthatja az épített környezet értékeinek, a község általános rendezett jellegének megőrzését.

Az országosan védett táji-természeti elemek rendelkeznek szakmailag megalapozott fenntartási, kezelési tervekkel.

A helyi táji-természeti elemek felmérésére, védelmére, fejlesztésére vonatkozó helyi szabályozás kialakítása szerepel a koncepció céljai között.

A közterületek fejlesztése és az örökségi értékek megismertetése, turisztikai célú hasznosítása szintén szerepel a koncepció céljai között.

4. HA STRATÉGIA NEM KÉSZÜL, A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMONKÖVETÉSE

- 4.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer

A jelen koncepció megvalósítását az alábbi eszközök biztosíthatják:

- Településképi Arculati Kézikönyv,
- helyi Településképi Rendelet,

- településrendezési eszközök,
- településrendezési szerződések,
- helyi adópolitika,
- településmarketing,
- önkormányzati intézmények,
- településközi együttműködési megállapodások,
- települési főépítész alkalmazása.

4.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére

A településfejlesztési célok rendszere nem teszi szükségessé önálló szervezet (pl. egy projektcég) létrehozását, így a koncepció céljainak megvalósulását, a változásokat a az Önkormányzat munkaszervezetének segítségével javasolt nyomon követni.

A koncepció felülvizsgálatának rendjét illetően a mindenkor hatályos jogszabályi előírást¹ kell követni.

¹ A jelen koncepció jóváhagyásának napján a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 3. § (1) bek.

